

УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИШУ

**Олена Резунова, к. пед. н., доцент кафедри філології,
Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет, м. Дніпро**

Бурхливий розвиток сучасних технологій та інформаційних систем призводить до повної трансформації усіх сфер суспільного життя. Не стала винятком і освітня сфера. Якість підготовки випускників будь-якого вищого навчального закладу суттєво залежить від рівня компетентності людини, котра здійснює та організовує освітній процес. Традиційно професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів становлять видатні науковці, проте рівень їх управлінської компетентності не завжди достатній. Саме тому, перед сучасними викладачами вищих навчальних закладів освіти ставлять цілу низку завдань щодо професійного становлення, в тому числі й набуття якісно нових складових управлінської компетентності. Підтвердження цього факту можна знайти в документах міжнародного, європейського та національного рівнів. Викладачам пропонується нова роль, роль викладачів-управлінців, здатних не лише досконало володіти матеріалом та вміло пояснювати його студентам, але й грамотно управляти навчально-пізнавальним процесом, забезпечуючи при цьому високий освітній рівень майбутніх фахівців.

Розвиток суспільства спирається на освіту як на основу прогресу людства, що висуває принципово нові вимоги до всіх учасників освітнього процесу, особливо до викладачів, які є його безпосередніми організаторами. Процес надання освітніх послуг та управління ними потребує сьогодні модернізації новітніми інформаційними технологіями, інноваційним педагогічним інструментарієм та сучасним психолого-педагогічним супроводом. Неабияке значення для грамотного

управління освітнім процесом відіграє управлінська компетентність педагога.

Під управлінською компетентністю викладача вищої школи, на думку Д.Козлова, слід розуміти інтегративну сукупність професійно-особистісних здібностей і операційно-технологічних характеристик управлінських умінь, що забезпечують прийняття управлінських рішень. [7].

В. Андрущенко вбачає управлінську компетентність викладача ВНЗ в знаннях про організаційну структуру вищого навчального закладу, уміннях користуватися нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність ВНЗ, вміннях формувати стратегічні плани і концепції та оперативно приймати рішення тощо. [1].

Традиційно до основних форми організації освітнього процесу в ВНЗ відносять: лекції, практичні, семінарські, лабораторні та практичні заняття. Первинне набуття майбутніми педагогами вищої школи базових знань та вмінь щодо управлінської діяльності здійснюється за рахунок вивчення цілого ряду дисциплін, а саме:

- психології (психології особистості, діяльності, спілкування, міжособистісних стосунків, розвитку пізнавальної та емоційно-вольової сфер)
- педагогіки (характеристики систем освіти, змісту освіти, сутності та організації процесів навчання і виховання),
- теорії управління.

Аналіз наукових джерел виявив, що до основних інноваційних форм організації навчального процесу з формування управлінської компетентності відносять:

- тренінги з розвитку управлінської майстерності;
- он-лайн семінари-практикуми з управлінської діяльності(вебінари);
- школи управлінської майстерності;

- інтерактивне навчання;
- ділові ігри.

Отже, управлінська компетентність є необхідною складовою професійної компетентності викладача вишу і розглядається як сукупність особистісних якостей і здібностей викладача, його професійні знання, компетенції та досвід, що дають йому змогу ефективно здійснювати управління освітнім процесом.

Виростання інноваційних підходів до формування управлінської компетентності майбутніх педагогів у галузі вищої освіти сприяють розвитку нового типу викладачів-професіоналів, здатних організувати навчальний процес відповідно до вимог нового часу. Результатом грамотної управлінської діяльності викладачів вищої школи повинна стати підготовка таких фахівців, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці не лише в Україні, але й за її межами.

Література

1. Андрущенко В.П. Система управлінських компетенцій викладача: світоглядний фундамент дослідження / В.П. Андрущенко, Г.О. Нестеренко // Управлінські компетенції викладача вищої школи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (14–15 березня 2013 року) ред. кол. : В.П. Андрущенко (голова), Г.О. Нестеренко (заст. голови) та ін. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С. 10–13.
2. Козлов Д.О. Сутнісні складові сформованості управлінської компетентності викладача вищої школи у процесі магістерської підготовки / Козлов Д.О. // Наукові записки кафедри педагогіки . – 2014. – № 37. – С. 158–167